

ÚSTŘEDNÍ SLOVANSKÁ
ZEMĚDĚLSKÁ KNIHOVNA A ČITÁRNA
Č.A.Z. v PRAZE.
[Z. Ú. SPOLKŮ VČELAŘSKÝCH]

ČÍS. INV.: 1844.

ZNAČKA: V D 163a.

KNIHOVNA JEDNOTY
včelářů
v PRAZE

1039

A
232

597
1059-2 A 1295

VČELÁR ZAČIATOČNÍK.

KNHNA PRAH
Zemské osídlení spolky včelářství pro Českou republiku

————— Napísal —————

VÁCLAV JAKŠ,
odborný učiteľ v Protivíne.

Poslovenčil

JUR BABKA,
učiteľ.

Piate zmenené vydanie.

78 vyobrazení.

V PRAHE 1919.

Nákladom zemedelského ministerstva československej republiky.
Tlačil Ján Párička v Ružomberku.

ÚSTŘEDNÍ SLOVANSKÁ
ZEMĚĚLSKÁ KNIHOVNA A ČITARNA
Č. A. Z. V PRAZE.
[Z. Ú. SPOLKŮ VČELÁŘSKÝCH]

Inv. čís. 1844

K porozumeniu.

Pisal som pre začiatočnikov, ktorí sa učia bez cudzej pomoci — tedy pre samoukov.

V. vydanie som rozšíril a upravil tak, aby slúžilo i potrebe kurzistov, ale veľkú knihu tým nahradil nechcem. Či je zmena ku prospechu knižky, musí posúdiť ten, kto číta a nie ten, kto píše.

Nikto nech nemyslí, že musí mať všetko, čo vidí, že musí robiť všetko, o čom počuje. Nedbalosťou zkazilo sa mnoho, prílišnou úzkostlivosťou, zbytočným znepokojovaním včiel ešte viac.

Začiatočnikov upozorňujem: Pre Vás je len prvá čiastka, a len potom, keď v tej budete doma, priberajte pomaličky z ďalšieho. Dôležité veci opakujem, aby učeň nezabudnul.

V Bratislave, v únoru 1918.

VÁCLAV JAKŠ.

ČIASTKA I.

Pre začiatočníkov i nevčelárov.

1. Včely.

V úle je jedna matka, dvadsať až päťdesiat tisíc i viac pracovníc a v lete niekoľko sto trubcov (trúdov) — to je *čelad' včiel*.

Pracovnice vykonávajú skoro všetky práce v úle i mimo úlu. Sbírajú s rastlín sladké šťavy, ukladajú ich do čistunkého vrecka, ktoré majú v svojom tele, v ňom odnášajú ich do úla a robia z nich med. Tedy na rastlinách nesbírajú med hotový.

Na kvetoch sbírajú prášok — *pel*, uložia ho na zadných nožičkách a odnášajú do úlu. To nenie vosk, ako mnohí ľudia myslia. Vosk včela zo svojho tela vypocuje. Pel potrebujú na kašičku pre plod.

Tak ako pel, prinášajú do úlu i *tmel* na zalepovanie skulín (rozpuklín). Sbírajú ho na púčkoch a mladých výhonkoch rastlín.

Telo pracovníc (delnice) je slabé, zadná čiastka štihlá, zašpicatená, končí žihadlom, ktorým sa včela bráni.

Obr. 1 Pracovnica.

Kráľovna.

Trubec.